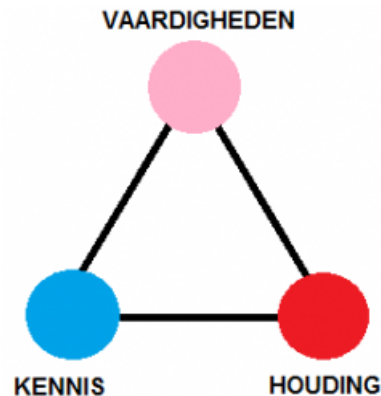

Leeswijzer bij www.zevencompetenties.nl

(De teksten van deze website zijn oorspronkelijk van 2015 en worden geregeld geactualiseerd.)

Ik (Peter van Aalten) beschouw een competentie in het onderwijs als **een zichtbaar adequaat gedrag** dat als basis een *samenhangend geheel van relevante kennis, vaardigheden en houding* vertoont.

Daarom heb ik bij elke competentie op deze site een driehoek afgebeeld.

Per competentie geef ik voorbeelden van wélke kennis, vaardigheden en houding bij die competentie kunnen horen. Hierbij is geen volledigheid nagestreefd. Het zijn voorbeelden die je zelf kunt aanvullen en uitdiepen. Bij elke competentie zijn er 'gewetensvragen'. Hiermee prikkel ik je om na te denken hoe je met die competentie omgaat. Op mijn site behandel ik in vogelvlucht zeven competenties. De genoemde competenties zijn de vroegere 'SBL competenties'. Hoewel deze niet meer officieel bestaan, zijn ze nog steeds goed bruikbaar.

Zevencompetenties.nl is bewust compact opgesteld.

Het heeft de ambitie je een besef te geven van de context van de enigszins abstracte beschrijvingen.

Dit zijn de competenties op een rij:

1. Interpersoonlijke competentie: Leiding geven en zorgen voor een goede omgang met en tussen leerlingen.
2. Pedagogische competentie: zorgen voor een veilige leeromgeving en bevorderen van persoonlijke, sociale en morele ontwikkeling. Ook: bevorderen van de ontwikkeling tot een zelfstandig en verantwoordelijk persoon.
3. Vakinhoudelijke en didactische competentie: zorgen voor een krachtige leeromgeving en bevorderen van het leren.
4. Organisatorische competentie: zorgen voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer en structuur in de leeromgeving.
5. Competent in samenwerken in een team: zorgen dat het werk afgestemd is op dat van collega's; bijdragen aan het goed functioneren van de schoolorganisatie.
6. Competent in samenwerken met de omgeving: in het belang van de leerlingen een relatie onderhouden met ouders, buurt, bedrijven en instellingen.
7. Competent in reflectie en ontwikkeling: zorgen voor de eigen professionele ontwikkeling en de professionele kwaliteit van de beroepsuitoefening.

Hoe strikt kun je de competenties van elkaar scheiden?

Neem competentie 5. Je werk zou in ideale omstandigheden afgestemd moeten zijn op dat van collega's. Maar welk werk dat is, is aan jou. En hoe je dat werk op elkaar afstemt, is ook aan jou. Ik laat je zien dat het essentieel is dat je collega's van jouw opvattingen en werkvormen op de hoogte zijn. Ook laat ik zien dat het normaal is dat je je als docent voortdurend professionaliseert.

Niet maar eens in de twee jaar een cursus volgen, maar je bijna dwingen elke dag weer professioneler te worden. Daar heb je je collega's, leidinggevenden, externen en, niet te vergeten, je leerlingen bij nodig.

Achtergrond informatie

Vanaf 1 augustus 2017 zijn de nieuwe [bekwaamheidseisen](#) voor onderwijspersoneel van kracht, te weten de vakinhoudelijke bekwaamheid, de vakdidactische bekwaamheid en de pedagogische bekwaamheid. De wet die deze bekwaamheidseisen voor de leraar vastlegt, is per 1 augustus 2017 in werking getreden.

De zeven competenties die op deze site worden behandeld, passen nog steeds bij deze bekwaamheidseisen en vormen een mooi begin voor docenten uit met name het voortgezet onderwijs (al zouden sommigen po en hbo- en wo-docenten er ook iets van kunnen opsteken!). Waarom?

'[...] de discussie van deze tijd: moet het om vakkennis gaan of om denkkraft? Oud of Nieuw Leren? Moet de aankomend leraar vooral goed kunnen rekenen of vooral goed kinderen kunnen begeleiden? Beide partijen brengen vol vuur hun argumenten aan, alsof ze nieuw zijn. Helaas, het is niets meer dan het rituele zwaaien van de slinger.'

Aldus Edwin Kreulen op 14 maart 2006 in Trouw over het boek '[Kwekeling tussen akte en ideaal](#)' van Mineke van Essen, voormalig hoofddocent historische pedagogiek aan de Universiteit van Groningen.

Van Essen beschrijft tweehonderd jaar lerarenopleidingen van het onderwijs. Het boek legt bloot dat het onderwijs al eeuwen kampt met een 'ideale' koers. Niet zo gek, er is ook geen ideale koers. De pluriformiteit van het huidige onderwijs komt dan misschien nog het meest in de buurt.

Hoe kun je je eigen competenties monitoren en vastleggen?

De rijksoverheid geeft de mogelijkheid je eigen [lerarenportfolio](#) op te bouwen.

(De vroegere SBL-quickscan voor de competenties is niet meer beschikbaar.)

Vaardigheden voor de 21e eeuw

Top 10 skills

in 2020

1. Complex Problem Solving
2. Critical Thinking
3. Creativity
4. People Management
5. Coordinating with Others
6. Emotional Intelligence
7. Judgment and Decision Making
8. Service Orientation
9. Negotiation
10. Cognitive Flexibility

Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum

in 2015

1. Complex Problem Solving
2. Coordinating with Others
3. People Management
4. Critical Thinking
5. Negotiation
6. Quality Control
7. Service Orientation
8. Judgment and Decision Making
9. Active Listening
10. Creativity

Volgens de definitie van het [Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling](#) (SLO) zijn [21^e eeuwse vaardigheden](#), 'generieke vaardigheden en daaraan te koppelen kennis, inzicht en houdingen die nodig zijn om te kunnen functioneren in en bij te dragen aan de kennissamenleving.'

Veel plezier en word competent!